

ตอนที่ 1

อี้จิง

อี้จิง หมายถึงคัมภีร์ที่บันทึกศาสตร์แห่งการเปลี่ยนแปลงตามหลักยिनหยาง ซึ่งเป็นคัมภีร์ที่มีอายุยาวนาน เมื่อกล่าวถึงอี้จิงจะหมายถึงคัมภีร์หลักสามเล่ม ได้แก่ คัมภีร์เปลี่ยนชานแห่งราชวงศ์เซี่ย คัมภีร์กุกวางแห่งราชวงศ์ซาง และคัมภีร์โจวอี้แห่งราชวงศ์โจว แต่เหลือเพียงคัมภีร์โจวอี้ที่ยังสืบทอดถึงปัจจุบัน ในปัจจุบันคำว่าอี้จิงนั้นถูกใช้อย่างกว้างขวางเมื่อเรากล่าวถึงคำว่าอี้จิง มันจึงรวมหมายถึงการศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับศาสตร์วิชาที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์แห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดด้วย

อี้จิงคืออะไร?

อี้จิง (易经) หากกล่าวโดยความหมายคำแล้ว หมายถึงคัมภีร์ (จิง - 经) ที่บันทึกเรื่องของหลักแห่งการเปลี่ยนแปลง (อี้ - 易) ซึ่งไม่ใช่คัมภีร์เล่มเดียว แต่หมายถึงคัมภีร์ทั้งหมดสามฉบับ แต่หลงเหลือถึงปัจจุบันมีอยู่ฉบับเดียว เรียกว่า "คัมภีร์โจวอี้" ซึ่งเป็นคัมภีร์ที่เขียนขึ้นในสมัยปลายราชวงศ์ซาง และถูกใช้ในสมัยของราชวงศ์โจว

คัมภีร์โจวอี้บันทึกอะไรไว้? ที่จริงมันเป็นคัมภีร์ซึ่งบันทึกไว้ในม้วนคัมภีร์สองม้วน ซึ่งบันทึกโคลงโบราณที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ทางการเมืองในเวลานั้นไว้ ซึ่งแม้แต่นักวิชาการในปัจจุบันที่ศึกษาด้านนี้ก็ยังไม่สามารถตีความและเข้าใจได้ทั้งหมด แต่ความจริงหนึ่งก็คือคัมภีร์โจวอี้มันได้ถูกแต่งขึ้นมาอย่างมีความสัมพันธ์กับหลักความรู้โบราณที่ยิ่งใหญ่ซึ่ง

สืบทอดมาอย่างยาวนาน ซึ่งว่าด้วยยินหยางและการเปลี่ยนแปลงของมัน (ศึกษาเพิ่มเติมได้ในภาคความรู้พื้นฐาน) ซึ่งในความรู้ดั้งเดิมนั้นได้บันทึกไว้ในรูปของสัญลักษณ์แปดแบบ ซึ่งประกอบขึ้นจากสัญลักษณ์ขีดของยินและหยาง (ในปัจจุบัน หยางมีสัญลักษณ์เป็นเส้นขีดเต็ม และยินมีสัญลักษณ์เป็นเส้นขีดขาด) ซึ่งเรียกว่า **ลายลักษณ์** หรือ **เหยา** (爻) ซึ่งสัญลักษณ์แต่ละแบบนั้นคือชุดของลายลักษณ์สามเส้นเรียกว่า **ตรีลักษณ์** หรือ **กั๋ว** (卦) และชุดของตรีลักษณ์ทั้งแปดแบบนั้นถูกเรียกว่า **อัฐลักษณ์** หรือ **ปากั๋ว** (八卦)

ตรีลักษณ์ทั้งแปดนั้นคือสัญลักษณ์อันเป็นตัวแทนของปรากฏการณ์ในธรรมชาติแปดอย่าง ได้แก่ **เฉียน** (乾) แทนท้องฟ้า **คุน** (坤) แทนผืนดิน **หลี่** (离) แทนไฟ **ขั่น** (坎) แทนน้ำ **ดู่ย** (兑) แทนทะเลสาบ **เก๋น** (艮) แทนภูเขา **ชวี่น** (巽) แทนลม และ **เจิ้น** (震) แทนฟ้าร้อง และมีรูปแบบการเรียงตัวเป็นรูปที่เรียกว่า "แผนภูมิ" อยู่สองแบบ ได้แก่ **แผนภูมิอัฐลักษณ์แบบก่อนสวรรค์** (先天八卦图) และ **แผนภูมิอัฐลักษณ์แบบหลังสวรรค์** (后天八卦图) ซึ่งอัฐลักษณ์ทั้งแปดและการจัดเรียงตัวของมันนั้นได้กลายเป็นฐานความรู้ในการเข้าใจธรรมชาติของชาวจีน และกลายเป็นองค์ความรู้พื้นฐานของสรรพวิชาของจีนในเวลาต่อมา

คัมภีร์โจวอี้คือคัมภีร์ที่อธิบายแนวคิดซึ่งต่อยอดขึ้นมาจากตรีลักษณ์ทั้งแปดอีกที โดยได้นำเสนอ "กั๋ว" ที่มีหกเส้นขึ้นมาแทน โดยการนำตรีลักษณ์สองตรีลักษณ์มาวางซ้อนทับกัน ซึ่งได้กั๋วที่เรียกว่า **ฉกัณฑ์** ขึ้นมาซึ่งมีทั้งหมด 64 ฉกัณฑ์ และได้อธิบายความหมายของฉกัณฑ์และลายลักษณ์ทั้งหมดด้วยการนำเอาสถานการณ์ทางการเมืองในขณะนั้นมาเชื่อมโยงอย่างไว้อย่างแนบเนียน ภายหลังคัมภีร์เล่มนี้ยังได้รับการศึกษาและเขียนบทอธิบายเพิ่มเติมโดยปราชญ์อย่าง **ขงจื้อ** (孔子) จนทำให้คัมภีร์นี้กลายเป็นคัมภีร์สำหรับศึกษาความเร่งลับเบื้องหลังธรรมชาติและสังคมของบัณฑิตและปราชญ์จีนมาทุกยุคสมัย

มีคำกล่าวของจีนว่า "ไม่ศึกษาอ้อจิง ไม่อาจเป็นใหญ่ในแขนงใดได้" เนื่องจากอ้อจิงนั้นคือรากฐานความรู้ทั้งหมดของจีน ไม่ว่าจะศึกษาศาสตร์แขนงใด ไม่ว่าจะจะเป็นการแพทย์จีน วิทยาศาสตร์ ชีงกั๋ว เต๋า ฮวงจื๊อ วิชาทำนายเสียงทาย การเมือง การทหาร การปกครอง ฯลฯ ล้วนแต่ต้องอาศัยความรู้จากอ้อจิงทั้งสิ้น ว่ากันว่าแม้แต่ปราชญ์ขงจื้อก็ยังจำเป็นต้องคัมภีร์โจวอี้บ่อยมากจนเชื่อกันที่ร้อยคัมภีร์ของเขานั้นขาดถึง 3 ครั้ง 3 ครา และคัมภีร์อ้อจิงนี้ยังได้ถูกยกให้เป็นหนึ่งใน **ห้าคัมภีร์** (อ้อจิง - 五经) ของจีน ซึ่งถือเป็นคัมภีร์ชั้นสูงซึ่งบัณฑิตและปราชญ์ต้องศึกษา

ประวัติความเป็นมาของอี้จิง

ศาสตร์แห่งอี้จิงที่รู้จักกันอยู่ในปัจจุบันนั้น ไม่ได้เกิดขึ้นมาจากบุคคลใดบุคคลหนึ่งในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งแต่อย่างใด หากแต่เกิดขึ้นจากปราชญ์มากมายในประวัติศาสตร์จีนที่ได้ศึกษาและได้ขยายขอบเขตของการศึกษาศาสตร์แขนงนี้ออกไปอย่างกว้างขวาง มีงานเขียนอธิบายและวิพากษ์มากมายนับไม่ถ้วน ก่อเกิดเป็นศาสตร์ความรู้แขนงต่างๆ แดกแขนงแยกออกไปมากมาย แต่หากให้กล่าวถึงแกนกลางของประวัติความเป็นมาของอี้จิงแล้ว ก็คงหนีไม่พ้นความเป็นมาของคัมภีร์โจวอันนั่นเอง

ย้อนกลับไปในยุคบรรพกาลราวหกพันปีก่อน ชาวจีนเชื่อว่าแรกเริ่มนั้นมนุษย์เกิดขึ้นจากการสร้างขึ้นของเทพมารดรนาม **หนี่ว่ว** (女媧) เมื่อเทพมารดรได้สร้างมนุษย์ขึ้นแล้ว **ฝูซี** (伏羲) ผู้ซึ่งเป็นพี่ชายและสามีของพระนางด้วยก็ได้เป็นผู้ปกครองมนุษย์ ชาวจีนเชื่อว่าทั้งสองนั้นมีร่างกายท่อนบนเหมือนมนุษย์แต่มีท่อนล่างเป็นงู ฝูซีเมื่อปกครองมนุษย์อยู่นั้นก็ได้ถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ให้แก่มนุษย์ ทำให้มนุษย์รู้จักการรวมกลุ่มและปกครองกันหนึ่งในความรู้ที่ฝูซีถ่ายทอดนั้นก็คือความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล แต่เนื่องจากในยุคสมัยนั้นยังไม่มีมีการประดิษฐ์อักษรไว้ใช้งาน ฝูซีจึงได้แสดงความรู้นี้ในรูปแบบของสัญลักษณ์ โดยใช้ขีดต่างๆ แทนสภาวะอันเป็นชั่วตรงข้ามของจักรวาลที่เรียกว่าอินและหยาง และนำเอาขีดเหล่านี้สามขีดมารวมกันกลายเป็นตรีลักษณ์แปดแบบ หรือ "อัฐลักษณ์" และฝูซียังได้อธิบายคุณสมบัติของตรีลักษณ์ทั้งแปดนี้ในรูปแบบของการเรียงตัวและจับคู่ตรงข้ามในลักษณะของแผนภูมิภาพเรียกว่า "แผนภูมิอัฐลักษณ์ก่อนสวรรค์" ซึ่งกลายเป็นเครื่องมือศึกษาหลักการของฝูซีมาจนถึงทุกวันนี้

หลังจากยุคสมัยของฝูซีแล้ว ความรู้นี้ก็ได้ถ่ายทอดสืบต่อกันเรื่อยมา เมื่อเริ่มมีการใช้ตัวอักษรในการบันทึกขึ้นมา ก็เริ่มมีการเขียนเนื้อหาของอี้จิงออกมา ในยุคราชวงศ์เซี่ย (ราว 2070 ปีถึง 1600 ปีก่อนคริสต์ศักราช) ได้มีการบันทึกอี้จิงเล่มแรกเรียกว่า **เหลียนซาน** (连山) ซึ่งหมายถึง "ภูเขาที่ต่อเนื่องกัน" และเมื่อสืบทอดต่อมาถึงราชวงศ์ซาง (ราว 1558 ปีถึง 1046 ปีก่อนคริสต์ศักราช) ก็ได้มีการปรับปรุงคัมภีร์เหลียนซานให้สอดคล้องกับการใช้งานตามยุคสมัย และตั้งชื่อใหม่ว่า **กุยฉาง** (归藏) หมายถึง "กลับสู่ความเร้นลับ" ซึ่งในปัจจุบันทั้งเหลียนซานและกุยฉางต่างก็ถูกยกย่องให้เป็นคัมภีร์อี้จิงทั้งคู่ แต่อี้จิงทั้งสองฉบับนี้ได้สูญหายไปตามกาลเวลาจนไม่หลงเหลือสืบทอดในปัจจุบัน

จนกระทั่งในยุคปลายราชวงศ์ซาง เมื่อ **โจ้วหวัง** (纣王) ขึ้นครองราชย์ (1075 ปี ถึง 1046 ปี ก่อนคริสต์ศักราช) ได้ปกครองประเทศเยี่ยงทรราชย์ ลุ่มหลงในสุราและนารี กดขี่ข่มเหงขุนนางและเจ้าเมืองทั้งหลายอยู่เป็นนิจ เมื่อเกิดแคลงใจในตัวเจ้าเมืองตะวันตก นาม **จิซาง** (姬昌) ว่าอยากล้มล้างอำนาจของตน ก็ได้จับจิซางไปกักตัวไว้ที่ตำบลโหยวหลี่ ในระหว่างที่จิซางถูกกักตัวไว้นั้น เขาก็ได้ทำการรวบรวมความรู้ในด้านอัฐภูลักษณะที่ตนมี และความรู้จากคัมภีร์อี้จิงเดิมคือคัมภีร์กุยฉาง ขยายตรีลักษณ์ทิ้งแปดให้กลายเป็นฉกัลักษณ์ 64 ฉกัลักษณ์ เรียงลำดับฉกัลักษณ์ทั้ง 64 ฉกัลักษณ์ ให้สอดคล้องกับวัฏจักรการเปลี่ยนแปลงของบ้านเมือง จากนั้นรวบรวมเอาสถานการณ์ทางการเมืองที่ตนได้ประสบ เรียบเรียงเข้ากับหลักแห่งการเปลี่ยนแปลงของฉกัลักษณ์ทั้ง 64 ฉกัลักษณ์ และกำหนดตั้งชื่อฉกัลักษณ์พร้อมทั้งคำอธิบายไว้ จดบันทึกเป็นคัมภีร์บนม้วนไม้ไผ่สองม้วน เรียกคัมภีร์นี้ว่า **โจวอี้** (周易) ซึ่งก็คือคัมภีร์อี้จิงที่เรารู้จักกันอยู่ในปัจจุบันนี้นั่นเอง

หลังจากที่เมืองตะวันตกและเจ้าเมืองต่างๆ นำสาวงามและทรัพย์สินมามอบให้ โจ้วหวังแลกกับการปล่อยตัวจิซาง โจ้วหวังก็ได้ปล่อยตัวจิซางให้เป็นอิสระหลังจากกักตัวไว้นานถึง 7 ปี หลังจากนั้นจิซางก็ได้รับ **เจียงจื่อหย่า** (姜子牙) เป็นเสนาธิการ และวางแผนโค่นล้มราชวงศ์ซางของโจ้วหวัง นำเสียชีวิตที่จิซางได้เสียชีวิตไปเสียก่อน แต่อย่างไรก็ตามเจียงจื่อหย่าก็ได้ช่วยเหลือ **จิฟา** (姬发) บุตรชายของจิซางในการโค่นล้มโจ้วหวังลงได้ในที่สุด และตั้งราชวงศ์ใหม่นามว่า **ราชวงศ์โจว** (周) สถาปนาตนเองเป็นโอรสสวรรค์พระนามว่า โจวอู่หวัง (周武王) และยกพระบิดาจิซางเป็นปฐมกษัตริย์ราชวงศ์โจวพระนาม **โจวเหวินหวัง** (周文王)

ภายหลังจากพระอนุชาของพระเจ้าโจวอู่หวังคือ **โจวกง** (周公) ผู้มีภูมิความรู้กว้างขวางและเป็นผู้จัดระเบียบสังคมและพิธีกรรมของราชวงศ์โจว ได้เขียนส่วนอธิบายลายลักษณ์เข้าไปในคัมภีร์โจวอี้จนครบทุกลายลักษณ์อย่างที่เราเห็นในปัจจุบัน และคัมภีร์นี้ได้สืบทอดในราชวงศ์โจวอย่างต่อเนื่องจนถึงยุคปลายราชวงศ์โจวซึ่งเรียกว่ายุคชุนชิวจ้านกว่อ (770 ปีถึง 221 ปี ก่อนคริสต์ศักราช) ปราชญ์ผู้แห่งลัทธิขงจื๊อ **ขงจื๊อ** ได้สนใจศึกษาคัมภีร์โจวอี้ และเห็นซึ่งถึงความสำคัญของคัมภีร์นี้ จึงได้เขียนบทอธิบายคัมภีร์โจวอี้ขึ้นมาแบ่งเป็นสิบม้วน เรียกว่า **อี้จ้วน** (易传) ซึ่งเป็นคัมภีร์อธิบายโจวอี้ซึ่งปราชญ์จีนทุกยุคทุกสมัยต้องศึกษาเล่าเรียน และกลายเป็นคัมภีร์อี้จิงที่สืบทอดมาถึงปัจจุบัน

ตอนที่ 2

วิชาลี้เหยา

ลี้เหยา (六爻) หมายถึงลายลักษณ์ทั้งหก ซึ่งก็คือลายลักษณ์ที่ประกอบขึ้นเป็นฉกลักษณ์ในคัมภีร์อี้จิง ดังนั้นวิชาลี้เหยาจึงเป็นวิชาที่อาศัยเอาฉกลักษณ์ของอี้จิงมาเป็นเครื่องทำนาย อาศัยการอ่านความหมายจากความสัมพันธ์และตำแหน่งของลายลักษณ์ทั้งหก ดังนั้นวิชาลี้เหยาจึงถือได้ว่าเป็นวิชาที่แตกแขนงออกมาจากหลักวิชาของคัมภีร์อี้จิงนั่นเอง

ลี้เหยาคืออะไร?

วิชาลี้เหยาคือวิชาทำนายด้วยการเสี่ยงทายของเงินแขนงหนึ่ง อาศัยเหรียญเงินสามเหรียญในการเสี่ยงทายและตั้งฉกลักษณ์แบบอี้จิง จากนั้นอาศัยการจัดฉกลักษณ์ตามลำดับของแปดวิหาร (八宮卦) ทำการจัดวางตำแหน่งของต้นฟ้าและกิ่งดิน และธาตุทั้งห้าเข้าไปในแต่ละลายลักษณ์ จากนั้นก็กำหนดความหมายของแต่ละลายลักษณ์เข้าไปเพื่อใช้ในการอ่านคำทำนาย การอ่านคำทำนายนั้นก็ต้องดูความสัมพันธ์ของวันเดือนปีและที่มีต่อลายลักษณ์ และความสัมพันธ์ระหว่างลายลักษณ์ด้วยกัน เพื่อกำหนดคำทำนายดีร้ายและความหมายออกมา

จุดเด่นของวิชาลี้เหยานั้น คือการใช้การเสี่ยงทายอย่างง่าย ๆ ด้วยเหรียญเงินสามเหรียญ แต่เนื่องจากการอ่านคำทำนายนั้นต้องมีปัจจัยของเรื่องที่ถาม และวันเดือนปีที่ทำ

การเสี่ยงทายด้วย ทำให้การเสี่ยงทายด้วยลิวเหยานั้นมีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น เช่นหากทำการเสี่ยงทายโดยการถามคนละเรื่องแต่ได้ฉีกลักษณะเดียวกัน การอ่านผลการทำนายก็จะได้ผลดีร้ายไม่เหมือนกัน หรือหากทำนายเรื่องเดียวกันได้ฉีกลักษณะเดียวกันแต่ทำการเสี่ยงทายคนละวันกัน ผลที่ได้ก็จะแตกต่างกันด้วยเช่นกัน ทำให้การเสี่ยงทายด้วยลิวเหยานั้นสามารถเกิดผลคำตอบที่หลากหลายมากถึง 280 ล้านแบบ นอกจากนี้เนื่องจากวิชาลิวเหยาใช้ระบบต้นฟ้ากึ่งดินซึ่งเป็นระบบปฏิทินของจีน ทำให้วิชาลิวเหยาสามารถทำนายวันเกิดผลได้อย่างแม่นยำ ซึ่งการเสี่ยงทายด้วยอี่จิงโดยทั่วไปจะไม่สามารถทำได้ (ทำได้บ้างแต่ไม่เจาะจงมากนัก)

วิชาลิวเหยานั้นถือว่าเป็นวิชาที่มีความซับซ้อนในการอ่านคำทำนาย ทั้งต้องใช้ปัจจัยที่หลากหลาย ซึ่งพื้นฐานในการอ่านคำทำนายนั้นใช้หลักห้าธาตุเช่นเดียวกับในวิชาดวงจีน ซึ่งวิชาลิวเหยานี้สามารถทำนายได้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเสี่ยงทายโชคเคราะห์ ญาติ มิตร สหาย ลูกหลาน สภาพอากาศ ภัยพิบัติ ของหาย การเงิน การงาน การสอบ การเลื่อนขั้น ความรัก ฯลฯ สามารถตีความคำตอบได้ทั้งแบบปลายปิด คือทายเป็นเฉพาะเรื่องเน้นคำตอบแบบดีหรือไม่ดี ได้หรือไม่ได้ สำเร็จหรือไม่สำเร็จ ไปจนถึงการทายแบบปลายเปิดเรียกว่าหนึ่งฉีกลักษณะทายหลายเรื่อง คือสามารถทำนายแบบกว้างทั่วไปโดยให้คำตอบรอบด้านที่หลากหลายได้

เนื่องจากวิชาลิวเหยาเป็นวิชาเสี่ยงทายแขนงหนึ่ง ดังนั้นการจะได้คำตอบที่แม่นยำนั้นนอกจากจะอาศัยการอ่านความหมายที่ถูกต้องแล้ว ยังเกิดจากการทำการเสี่ยงทายที่ถูกต้องโดยที่ผู้ทำการเสี่ยงทายนั้นคือปัจจัยหลักสำคัญอีกด้วย ซึ่งผู้ทำการเสี่ยงทายจะต้องมีสมาธิแน่วแน่ในการเสี่ยงทายและระบุเนื้อหาและคำถามที่ต้องการเสี่ยงทายได้อย่างชัดเจน จึงจะสามารถได้ผลการทำนายที่ถูกต้องแม่นยำ

ประวัติความเป็นมาของวิชาลิวเหยา

ที่มาของวิชาลิวเหยานั้นไม่ชัดเจน และดูเหมือนจะไม่ได้เกิดขึ้นจากการคิดค้นของคนใดคนหนึ่ง แต่เกิดจากการสืบทอดและทำการเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาเนื้อหาวิชาเข้าไปเรื่อยๆ ตามยุคสมัย แต่อย่างไรก็ตามเชื่อว่าเบื้องต้นนั้นวิชาลิวเหยาเกิดจาก ระบบแปดวิหารของ จิงฝาง (京房八宮卦)

จิงฝาง (京房) มีชีวิตอยู่ในราชวงศ์ฮั่น (ในช่วง 77 ปี ถึง 37 ปี ก่อนคริสต์ศักราช)

เป็นศิษย์ของ **เจียวเหยียนโช่ว** (焦延寿) ซึ่งเป็นผู้มีชื่อเสียงในด้านอี่จิงแห่งยุค จิงฝางเป็นผู้ที่สร้างระบบแปดวิหารขึ้น ซึ่งเป็นระบบที่มีการจัดกลุ่มของฉักลักษณ์เป็นแปดกลุ่ม และมีการใส่ต้นฟ้ากึ่งดินเข้าไปในแต่ละลายลักษณ์ และเป็นตัวกำหนดความหมายของแต่ละลายลักษณ์ ซึ่งจิงฝางมีผลงานอี่จิงของตนเองเรียกว่า **จิงฝางอี่จ้วน** (京房易传) ซึ่งระบบแปดวิหารของจิงฝางนี่เองที่เป็นระบบที่ถูกนำมาใช้ในวิชาลี้วเหยา

ภายหลังระบบแปดวิหารของจิงฝางได้ถูกนำมาผสมผสานเข้ากับหลักการเกิดชมของห้าธาตุและความสัมพันธ์ของกึ่งดินทั้งสิบสองอย่างที่ใช้ในวิชาดวงจีน และเกิดพัฒนาเป็นระบบขึ้นมา แต่ในช่วงแรกวิชานี้ยังถูกเก็บไว้เป็นความลับทำให้ยังมีคนรู้จักไม่มากนัก จนกระทั่งถึงราชวงศ์ซ่งเหนือได้มี **นักพรตเสื่อป่าน** (麻衣道人) บันทิกวิชานี้ไว้ในตำราที่ชื่อว่า **ฮั่วจูหลิน** (火珠林) หลังจากนั้นวิชานี้ก็เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น ในโบราณจึงเรียกวิชานี้ว่า **วิธีฮั่วจูหลิน** ด้วย ภายหลังเมื่อวิชานี้แพร่หลายมากขึ้น ก็เกิดตำราต่างๆ ขึ้นมากมาย ทำให้วิชานี้มีการพัฒนาและแพร่หลายมากขึ้นไปอีก ตำราที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักซึ่งสืบทอดถึงปัจจุบันได้แก่ **หวงจินเซ่อ** (黄金策), **ปู้ชือเจิ้งจง** (卜筮正宗), **เจิงซานปู้อี่** (增删卜易), **ต้วนอี่เทียนจี** (断易天机) **ห้ายตี้เหยียน** (海底眼), **เทียนเสวียนต้วนอี่** (天玄断易), **อี่หยิน** (易隐) ต่างๆ

ปัจจุบัน วิชาลี้วเหยาเป็นที่นิยมในหมู่ผู้ใช้การเสี่ยงทายด้วยอี่จิงอย่างแพร่หลาย มีงานเขียนใหม่ๆ ออกมามากมาย มีการจัดคอร์สสัมมนาวิชานี้กันไม่น้อย เพียงแต่ในประเทศไทยยังไม่เป็นที่รู้จักกันมากนัก จึงทำให้เป็นวิชาที่รู้จักกันในหมู่นักจำนวนเล็กน้อยเท่านั้น